

Leusden, 4 december 2020

Geachte heer Van Noort,

In uw brief dd. 2 december 2020 heeft u mij een aantal verduidelijkende vragen gesteld ten aanzien van de invulling van uitvoering Europese hygiëneverordening Vo 853/2004 en de Europese Controleverordening (Vo 2017/625). Ter beantwoording van uw vragen moge het onderstaande dienen. Ter nadere onderbouwing voeg ik tevens toe het persbericht dat ik namens alle betrokken partijen heb uitgedaan in september 2020.

Vraag 1: Kan met de KoeMonitor systematiek worden aangetoond dat wordt voldaan?

Antwoord: In de filosofie van de Europese levensmiddelenwetgeving is de ondernemer er primair verantwoordelijk voor dat aan de gestelde wettelijke eisen wordt voldaan. In het geval van de zuivelproductie is er sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid van leverancier (melkveehouder) en ontvanger (zuivelinrichting). De melkveehouder mag alleen rauwe melk van gezonde dieren leveren. De zuivelinrichting mag alleen rauwe melk van gezonde dieren ontvangen.

Met KoeMonitor (of elk vergelijkbaar ander systeem), als onderdeel van een privaat kwaliteitssysteem, kunnen melkveehouder en zuivelinrichting gezamenlijk aantoonbaar maken dat zij hun verantwoordelijkheid nemen om aan de wettelijke eisen te voldoen. Naast de eigen verantwoordelijkheid van de ondernemers is er het officieel toezicht, dat aan de zuivelkant wordt ingevuld door COKZ en aan de diergezondheidskant door de aangewezen SGD dierenarts. De toezichthouders stellen op basis van eigen waarneming tijdens het uitvoeren van fysieke controles vast of al dan niet aan de wettelijke eisen wordt voldaan en kunnen ter ondersteuning daarbij gebruik maken van de beschikbare gegevens uit het door het bedrijf gehanteerde kwaliteitssysteem.

KoeMonitor levert dus een bijdrage aan het aantoonbaar maken dat aan de wettelijke eisen wordt voldaan in combinatie met de officiële controles. De belangrijke tekortkoming die bij de Europese audit werd geconstateerd dat het officiële veterinaire toezicht niet is ingeregeld, wordt met KoeMonitor niet geregeld. Dat is de bijdrage die de aangewezen SGD dierenarts levert aan het systeem.

Overigens moet gezegd worden dat ook al bij de Europese audit in 2012 heel nadrukkelijk door Nederland is aangegeven dat de private kwaliteitssystemen een belangrijke rol spelen bij het toezicht. Indien een bedrijf niet beschikt over een privaat kwaliteitssysteem, controleert het COKZ intensiever. Aangezien circa 99% van de bedrijven gebruik maakt van een privaat kwaliteitssysteem, voert het COKZ bij een beperkt aantal bedrijven, dat niet meedoet aan een kwaliteitssysteem, intensiever toezicht uit. Als de kwaliteitssystemen weg zouden vallen, zal het COKZ dus over de hele linie intensiever moeten gaan controleren. Dat maakt het COKZ toezicht bij de individuele bedrijven een stuk duurder en betekent ook dat het COKZ fors zal moeten uitbreiden om die toegenomen toezichtintensiviteit mogelijk te kunnen maken. Maar wellicht nog veel belangrijker is dat bij een systeem zonder private kwaliteitssystemen de

**Controle Orgaan
Kwaliteits Zaken**

basisfilosofie van de levensmiddelenwetgeving voor een belangrijk deel wordt losgelaten, namelijk dat de ondernemer zelf primair verantwoordelijk is.

Vraag 2: Kan met de huidige PBB systematiek worden aangetoond dat wordt voldaan?

Antwoord: Bij de Europese audit werd al vastgesteld dat, en ik citeer: “het systeem waarbij gebruik wordt gemaakt van GRD’s (Geborgde Rundvee Dierenartsen) om de naleving van diergezondheidsvoorschriften in melkveebedrijven na te gaan, niet in overeenstemming is met punt 1 van hoofdstuk I van bijlage IV bij Verordening (EG) nr. 854/2004.” De Europese wetgeving is inmiddels aangepast, maar de eisen gelden nog steeds en komen erop neer dat met het systeem van 4 PBB door een geborgde dierenarts het officiële veterinaire toezicht niet is ingeregeld. Dat is tijdelijk opgevangen met een noodverband, door een dierenarts van het COKZ bijwoningen te laten verrichten. Dat tijdelijke systeem is losgelaten met de komst van KoeMonitor en de aanwijzing door VWS van de SGD geregistreerde dierenarts. Met de 4 PBB’s wordt er op het bedrijf 4 keer een foto van de situatie gemaakt. Met KoeMonitor wordt er continu een vinger aan de pols gehouden en is tevens de follow up bij potentiële risicobedrijven geregeld. Gelet op het feit dat Nederland jaarlijks miljarden liters rauwe melk produceert en een vooraanstaand exportland is, is 4 controlemomenten per bedrijf erg mager.

Vraag 3: Kan met de huidige PBB systematiek in combinatie met het huidige/wettelijke BGP worden aangetoond dat wordt voldaan?

Antwoord: Gelet op de antwoorden bij vraag 1 en 2 is het antwoord op deze vraag “nee”. Met deze constructie is invulling gegeven aan de veterinaire verplichtingen van de Wet Dieren, maar niet aan de officiële veterinaire controles als bedoeld in de EU wetgeving. Tevens is de controle-intensiteit voor de naleving van de Hygiëneverordening, zoals in antwoord 2 aangegeven, beperkt. Daarnaast is door het ontbreken van het kwaliteitssysteem de zelfcontrole aan de zuivelkant weggevallen, waardoor de controle intensiteit van het COKZ zal moeten toenemen, zoals in vraag 1 is aangegeven.

Vraag 4: Kan met de BGP-tool van de SGD worden aangetoond dat wordt voldaan?

Antwoord: De BGP-tool van de SGD is onder meer bedoeld om de aangewezen SGD dierenarts te ondersteunen bij de officiële veterinaire controle, die hij/zij eens per jaar zal gaan uitvoeren. Daarmee geeft het invulling aan het deel van het systeem dat betrekking heeft op het invullen van de officiële veterinaire controle. Daarnaast ondersteunt de BGP-tool de SGD dierenarts bij het opstellen van het bedrijfsgezondheidsplan. Het instrument is niet ontwikkeld om het gehele kwaliteitssysteem van de zuivel te vervangen.

Slotopmerking

Nederland heeft sinds jaar en dag een systeem dat uit drie elementen bestaat: een deel zelfcontrole (via het private kwaliteitssysteem), een deel officieel zuiveltoezicht (door het COKZ) en een deel veterinaire controles (eerst via PBB’s door geborgde dierenartsen nu door aangewezen SGD dierenarts). Dit systeem is in 2012 al aan de EU gepresenteerd en door de EU ook als zodanig erkend.

Stichting COKZ
27 877 Fokkerstraat 1, Leusden
Correspondentieadres: Postbus 250, 3830 AG Leusden
Telefoon: +31 (0)33 4965696
E-mail: info@cokz.nl / Internet: www.cokz.nl

Rabobank Leusden:	IBAN: NL 09 RABO 030 00
	BIC: RABO NL2U
ABN AMRO:	IBAN: NL 58 ABNA 043 58 63 002
	BIC: ABNA NL2A
BTW-nummer:	NL802253271.B01
KvK-nummer:	41189913

**Controle Orgaan
Kwaliteits Zaken**

In de audit van de EU werden enkele aanbevelingen gedaan, namelijk 1) dat het officiële veterinaire toezicht niet goed was ingeregeld, 2) dat de controle frequentie beperkt was en 3) de opvolging van probleembedrijven beter kon. Aanbeveling 1 is ingevuld met de aanwijzing van de SGD dierenarts en de andere 2 aanbevelingen zijn ingevuld met aanscherping in de kwaliteitssystemen.

Nederland heeft wat mij betreft met dit systeem één van de sterkste systemen in de wereld, omdat het recht doet aan de primaire verantwoordelijkheid van de ondernemer en het officiële toezicht op een effectieve en efficiënte manier inregelt. Het weghalen of inperken van één van de drie elementen uit dit systeem heeft direct consequenties voor de controle druk vanuit de andere 2 elementen omdat er een nieuwe balans moet worden gevonden.

Ik hoop dat ik hiermee uw vragen naar tevredenheid heb beantwoord.

Met vriendelijke groet,

Ir. W.J.H. van der Sande,
Directeur Stichting COKZ

Bijlage:

- **Persbericht d.d. 2 september 2020**

Stichting COKZ
27 877 Fokkerstraat 1, Leusden
Correspondentieadres: Postbus 250, 3830 AG Leusden
Telefoon: +31 (0)33 4965696
E-mail: info@cokz.nl / Internet: www.cokz.nl

Rabobank Leusden:	IBAN: NL 09 RABO 030 00 BIC: RABO NL2U
ABN AMRO:	IBAN: NL 58 ABNA 043 58 63 002 BIC: ABNA NL2A
BTW-nummer:	NL802253271.B01
KvK-nummer:	41189913